

Desenvolupament o creixement, una confusió habitual

Productes artesans de qualitat fets per pagesos de Menorca, un exemple de visió econòmica sostenible

Menorca ha de cercar un creixement sostenible o un desenvolupament sostenible? Per a alguns, semblen dues expressions sinònimes, però si les analitzam una mica veurem que sovint aquesta confusió està a la base de bona part del debat –i del conflicte– sobre el futur de l'illa.

Ara que corren temps de crisi econòmica, augmenten les opinions i les reflexions en veu alta, en actes públics o en mitjans de comunicació, sobre quines apostes ha de fer Menorca en matèria d'economia. Qui més qui manco ja ha vist que queda bé acompanyar les seves propostes amb l'adjectiu de sostenible. Però la qüestió de fons no és a l'adjectiu, sinó en el substantiu.

Si apostam per la idea de "creixement", estem dient que volem veure incrementar els paràmetres habituals que s'usen per mesurar l'economia, principalment el Producte Interior Brut (PIB). El problema rau (i ja fa anys que es va detectar a nivell mundial) que amb aquesta manera de mesurar l'economia, donam per bones coses que en realitat ens perjudiquen. Per exemple, el gran comerç de garrafes d'aigua, derivat de la contaminació dels aqüífers menorquins, fa augmentar el PIB, malgrat les molèsties que pateix tothom.

I és que, a partir de certs nivells, apostar simplement per seguir fent pujar el PIB, es gira en contra i comença a restar qualitat de vida als ciutadans. Perquè quan la gent ja té casa, menjar, sanitat, educació i quatre prestacions bàsiques més, cal començar a fer malbé coses importants perquè l'economia no s'aturi de créixer.

Urbanitzar la costa o el sòl rústic, canviar sovint de cotxe, tenir tres televisions a cada casa, gastar electricitat o generar molt de fums, són dinàmiques que fan pujar el PIB, però amb les que en realitat tots hi perdem. Tampoc és gaire positiu l'augment del PIB derivat de l'enorme consum de medicaments contra la depressió emocional que es dona als anomenats països desenvolupats.

Davant aquestes incongruències del "creixement", ja fa anys que es va començar a parlar de "desenvolupament", un concepte que incorpora altres paràmetres que permeten apropar-se més a la qualitat de vida real de la gent. Treballar en condicions de no explotació, poder nedar a una mar neta, passejar per un paisatge agradable, gaudir de seguretat ciutadana, tenir fàcil accés a les arts i la cultura... són alguns d'aquests aspectes.

Quan es pot mantenir en el temps i es pot llegar a les generacions futures, el desenvolupament és sostenible. Però no ho pot ser mai el creixement, perquè no es pot créixer sense límits en una illa -o en un planeta- amb límits indiscutibles.

Diuen que el primer que s'ha de fer per sortir del pou és deixar de cavar. Menorca ha tingut sort de disposar d'una ordenació territorial que ha impedit que en els darrers anys d'eufòria econòmica, abans de la crisi internacional, l'especulació es dirigís a la costa menorquina. D'altra manera, ara tindríem encara més places turístiques per omplir, a uns preus més baixos i més tot-inclòs .

Però amb el canvi econòmic que s'ha produït a bona part del món, la manca de confiança frena moltes dinàmiques que s'havien fet habituals, i es dibuixa un escenari on caldrà buscar models més competitius.

Apostar per invertir en infraestructures, noves zones urbanitzables o indústries contaminants, queda en la línia de seguir amb la inèrcia de les darreres dècades, d'aquest creixement amb efectes col·laterals indesitjables, per molt que s'adjectivin buidament de sostenibles. Ve a ser com disposar de molts ordinadors i pretendre invertir en més *hardware*.

Per contra, la inversió en desenvolupament sostenible implica apostar per millorar el *software*, per veure les necessitats de formació, de noves ofertes turístiques que no passin per turisme massiu, per activitats econòmiques orientades més enllà dels quatre mesos d'estiu, per indústries compromeses amb els reptes ambientals mundials, per un sector agrari que abandoni el model intensiu -que fa treballar més hores al pagès per concentrar els beneficis en les indústries que l'abasteixen-, per un sector pesquer que gestioni de manera responsable la seva font d'ingressos.

Invertir en desenvolupament sostenible vol dir identificar objectius estratègics que interessin al conjunt de Menorca i alinear les moltes empreses petites existents amb aquests objectius comuns, perquè guanyin economia d'escala, analitzin necessitats comunes i multipliquin els efectes al temps que aconsegueixen competitivitat.

Això ja no és cap somni ni cap utopia. Si es volen veure, tenim cada vegada més exemples de gent que fa les coses bé i que troba major viabilitat econòmica (i major qualitat de vida) que amb el model antic. Apostar pel desenvolupament assenyat no és anar en contra de l'economia. Ben al contrari, és voler trobar la manera de no enfonsar-nos arrossegant les coses bones que tenim al nostre voltant.

desenvolupament no és creixement

Fantàstic article Miquel!!

Sembla mentira els anys que es xerra d'aquests dos conceptes i encara hi ha sa confusió, fins i tot en els medis de comunicació i també en alguns polítics.

A veure si ara ho entenen !

Bego Oquiñena

Me contaron un cuento que lo ilustra

Un banquero de inversión americano, estaba en el muelle de un pueblito caribeño, cuando llegó un bote con un solo pescador.

Dentro del bote había varios atunes amarillos de buen tamaño.

El americano elogió al pescador por la calidad del pescado y le preguntó cuánto tiempo le había tomado pescarlos.

El pescador respondió que sólo un de poco tiempo.

El americano luego le preguntó por qué no permanecía más tiempo y sacaba más pescado.
El pescador dijo que él tenía lo suficiente para satisfacer las necesidades inmediatas de su familia.

El americano luego preguntó:

- Pero ¿qué hace usted con el resto de su tiempo?

El pescador dijo:

- Después de pescar, descanso un poco, juego con mis hijos, hago siesta con mi señora María, voy al pueblo por las noches donde tomo vino y toco guitarra con mis amigos.

¡Tengo una vida placentera y ocupada!!

El americano replicó:

- Soy un MBA de Harvard y podría ayudarte. Deberías gastar más tiempo en la pesca y con los ingresos comprar un bote más grande, después con las ganancias podrías comprar varios botes, y eventualmente tendrías una flota de bote pesqueros... En vez de vender el pescado a un intermediario, lo podrías hacer directamente a un procesador, y eventualmente abrir tu propia procesadora... Podrías así mismo controlar la producción, el procesamiento y la distribución... Deberías salir de este pequeño pueblo e irte a La Capital, donde manejarías tu empresa en expansión"

El pescador preguntó:

- Pero, ¿cuánto tiempo tarda todo eso?

A lo cual respondió el americano:

- Entre 15 y 20 años.

- ¿Y luego qué? – replicó el pescador.

El americano se rió y dijo que ésa era la mejor parte.

- Cuando llegue la hora deberías anunciar un IPO (Oferta inicial de acciones) y vender las acciones de tu empresa al público. Te volverás rico, tendrás millones. – contestó el empresario.

- Millones... y ¿luego qué? – replicó el pescador.

Dijo el americano:

Luego te puedes retirar. Te mueves a un pueblito en la costa donde puedes dormir hasta tarde, pescar un poco, jugar con tus hijos, hacer siesta con tu mujer, caer todas las noches al pueblo donde tomas vino y tocas guitarra con tus amigos.

El pescador respondió:

- ¿Acaso eso no es lo que tengo ya?

Un banquero de inversión americano

Molt bona la història!

El conte del "banquero"

Molt bo ! Prenc nota i l'explicaré sempre que pugui. segur que deixaré moltes boques obertes i cervells pensant.

D'acord

Realment hi ha molta gent que s'ompla la boca amb el "progrés" i el "creixement" i rebutjen tota la resta d'arguments de tan enamorats que estan del sistema en que viuen, quan sembla que la gent com voltros que sap les conseqüències que té aquest "progrés de creixement infinit", sou els que de forma més forta defensau la sostenibilitat del mateix. Quina gran incoherència que viu el món!

Si tant els hi agrada viure en un món rabiosament capitalista i consumista, no serien ells els que haurien de defensar que aquest pugués perdurar en el temps de forma indefida.

El dia que la gent avessada al creixement entengui açò, començaran a entendre el perquè n'hi ha d'altres que pensen amb el decreixement.